

Lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 29 § kumoamisesta

HALL 22.06.2026 § 131
114/03.00/2026

Valmistelija Hallintojohtaja Antti Kinnunen, antti.kinnunen@juva.fi, puh. 0400 121 261

Päätösesitys Kunnanjohtaja Mervi Simoska:
Kunnanhallitus päättää antaa selostusosan mukaisen lausunnon.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Selostus Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 29 §:n kumoamisesta. Vastausaika päättyy 14.8.2026.

Esityksessä ehdotetaan, että Kansaneläkelaitos laskuttaisi kunnan rahoitusosuuden perustoimeentulotuen kustannuksista kunnalta. Laskutus tapahtuisi kuukausittain, eikä rahoitusosuutta enää vähennettäisi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta.

Laskutusmenettelyyn siirryttäisiin vuoden 2029 alusta lukien.

Esitys liittyy hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan hallitus uudistaa perustoimeentulotuen kuntarahoituksen toteuttamista siten, että perustoimeentulotuen kustannukset on lähetettävä Kansaneläkelaitokselta kunnille läpinäkyvässä muodossa kuukausittaisena tiedonantona.

Kevään 2026 kehysriihessä hallitus päätti, että vuoden 2029 alusta siirrytään järjestelmään, jossa Kela laskuttaa kunnilta perustoimeentulotuen kuntaosuudet reaaliaikaisesti (2 kuukauden viive), nykyisen kahden vuoden viiveen sijaan.

Esityksen tavoitteena on tehdä perustoimeentulotuen kustannuksista kunnille läpinäkyvämpiä sekä yksinkertaistaa kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää.

Lausuntoluonnos

Juvan kunta kannattaa ehdotettua muutosta. Se tekee näkyväksi kunnan nykyisen rahoitusvastuun perustoimeentulotuen kustannuksista.

Rahoitusvastuun toteutumisen nopeutuminen muuttaa kuntien taloudellista asemaa, koska muutokset menojen tasossa heijastuvat suoraan kuntatalouteen. Muutos tulisi toteuttaa vastaamaan työttömyysturvan maksuosuuksien järjestelmää, jossa maksuosuuden perusteena olevat henkilötiedot julkaistaan tietoturvalisessä kanavassa. Henkilötietojen lähettäminen laskujen liitteenä ei ole tarkoituksenmukaista.

Kuntien maksuosuudesta perustoimeentulotuen kustannuksista tulee luopua seuraavalla hallituskaudella osana kuntien rahoitusjärjestelmän uudistusta. Kunnilla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa toimeentulotuen kustannuksiin senkään vertaa kuin työttömyysturvan kustannuksiin. Kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvan kustannuksista laajeni huomattavasti vuoden 2025 alusta lukien, eikä valtionosuusjärjestelmä kattanut läheskään lisääntyneitä kuluja.